

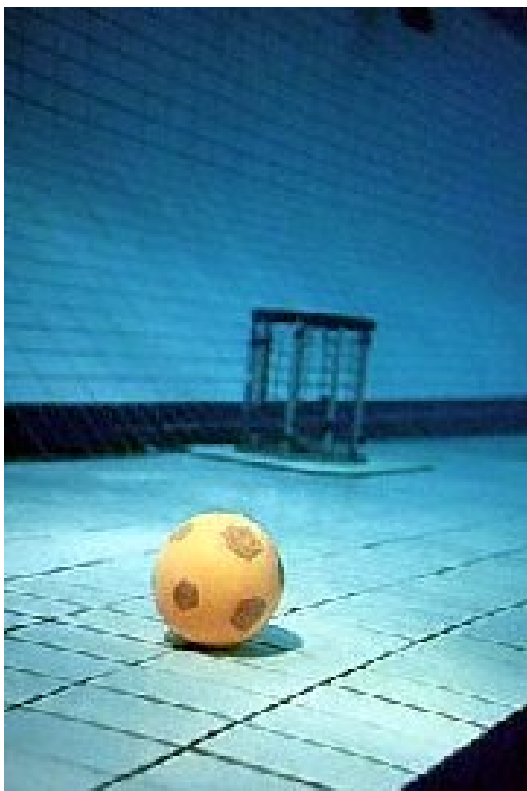
UPPOPALLO (Under Water Rugby)

Yleistä uppopallosta

Uppopallo on kontaktilaji, jota pelataan hyppyaltaassa. Altaan syvyys vaihtelee 3,5 metristä 5 metriin. Kenttä on leveydeltään 8-12 metriä ja pituudeltaan 12-18 metriä. Altaan reunalla ovat vaihtoalueet penkkeineen ja jäähypenkit. Maatuomari sekä 2 vesituomaria ohjaavat peliä vedessä kuuluvan summerin ja käsimerkkien avulla. Toinen vesituomareista käyttää paineilmalaitteita ja tarkkailee peliä altaan pohjasta. Maatuomarin apuna ovat kirjurit, ajanottaja ja vaihtojen valvoja.

Uppopallo on hyvin taktinen ja nopeatempoinen peli. Taktiikan merkitystä lisää se, että pelaajat joutuvat välillä tulemaan pinnalle hengittämään (sukellusajat ovat tyypillisesti vain 5-15 sekuntia). Pelaajien vaihdot pelissä suoritetaan jääkiekon tapaan lentävinä vaihtoina. Myös pelin kolmiulotteisuus lisää pelin viehätystä. Syöttö tai vastustaja voi tulla miltä tahansa suunnalta, oikealta, vasemmalta, ylhäältä, alhaalta, takaa tai edestä. Vaikka peli on hyvin fyysinen tapahtuu pelissä harvoin loukkaantumisia.

Maali ja pallo

Uppopallomaaleina on kaksi tukevaa metallikoria, jotka ovat keskellä molempia päätyjä, altaan pohjassa seinää vasten. Maalin korkeus on 450 mm ja pehmustetun yläosan halkaisija on 400mm.

Pallo on mustavalkoinen tai kokopunainen suolavedellä täytetty muovipallo, joka on vettä raskaampaa ja uppoaa 1000-1250 mm sekunnissa. Pallon ympärysmitta on 530 mm miehillä ja 500 mm naisilla.

Peliaika

Peliaika normaalin pituisessa ottelussa on 2 x 15 minuuttia tehokasta peliaikaa. Erien välissä on 5 minuutin tauko. Tällöin joukkueet vaihtavat myös puolia. Jäähyjen pituus on 2 minuuttia. Molemmilla joukkueilla on oikeus yhteen minuutin mittaiseen aikalisään ottelua kohden.

Pelaajien varusteet

Jokaisella pelaajalla on varusteinaan maski, snorkkeli ja räpylät. Joukkueet erottaa valkoisista ja sinisistä uimapuvuista ja korvasuojuksilla varustetuista, numeroiduista lakeista. Varusteet tarkastetaan ennen ottelun alkua. Pelaajien kynsien tulee olla lyhyet, eikä vartaloa saa voidella tai rasvata. Sininen joukkue käyttää lisäksi tummia rannenuhoja.

Uppopallojoukkue

Ottelua kohti voidaan käyttää enintään 15 pelaajaa, joista 6 on yhtäaikaan vedessä, 5 vaihtopenkillä huilaamassa ja 4 reservissä. Kummankin joukkueen vaihtopelaajat istuvat vaihtopenkeillä pelin aikana ja sukeltavat peliin vaihtoalueen kautta. Vaihdot tapahtuvat lentävinä. Ottelun aikana saa vaihtaa reservipelaajan kaksi kertaa.

Pelin aloitus

Ottelun alkaessa pallo on altaan pohjassa keskellä pelikenttää. Molemmat joukkueet ovat tällöin koriliinjalla vedessä ainakin toinen käsi seinää koskettaen. Vaihtopelaajat istuvat vaihtopenkeillä. Maatuomari käynnistää pelin pitkällä jatkuvalla äänimerkillä ja samalla käynnistyy pelikello. Joukkueet sukeltavat kohti palloa ja kamppailu pelin voitosta alkaa.

Pelin kulku

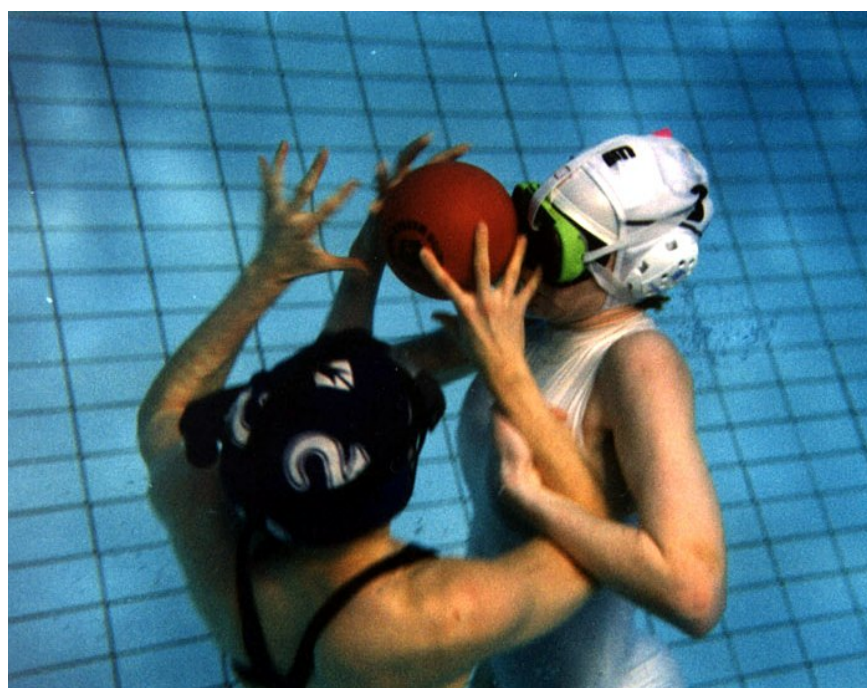
Pelaajat ovat vesivuorollaan altaassa 1-2 minuuttia tehden 10-20 sekunnin sukelluksia. Välillä käydä pinnassa täyttämässä keuhkot ja sukellaan takaisin sopivaan kohtaan. Pinnassa snorkkelin kautta hengittäminen sallii pelin seuraamisen koko ajan. Palloa kuljetetaan ja syötellään pelaajalta pelaajalle edeten kohti vastustajan koria. Tavoitteena on työntää pallo vastustajan koriin.

Vastustajan ohittaminen kolmiulotteisessa elementissä on yhteisvoimin helppoa, mutta korin teko onkin jo vaikeampaa. Ylivoimatilanteet ovat tässäkin lajissa maalivahdin painajaisia. Vaihtoon tuleva pelaaja kierähtää ketterästi altaan reunalle, jolloin hänen vaihtopelaajansa sukeltaa vaihtokäytävän kautta peliin. Maalin jälkeen pelaajat palaavat päätyihinsä. Tämän jälkeen koritettu joukkue hyökkää omasta päädyistä saatuaan merkin.

Pelaajien tehtävät

Hyvä pelaaja pystyy tarvittaessa pelaamaan kaikkia pelipaikkoja. Hyökkääjä joutuu myös puolustamaan ja puolustaja hyökkäämään. Kaikki pelaajat joutuvat tarvittaessa täyttämään maalivahdinkin paikan. Tästä huolimatta pelaajat erikoistuvat eri tehtäviin; Maalivahdeiksi, puolustajiksi tai hyökkääjiksi. Uppopallokentässäkin on vasen ja oikea puoli. Joten on myös oikea ja vasen laitahyökkääjä, vastaavat puolustajat, keskushyökkääjä ja maalivahti. Käytännössä kuitenkin maalivahti ja keskushyökkääjä pelaavat samaa paikkaa: puolustaessa on kaksi maalivahtia ja hyökätessä on kaksi keskushyökkääjää, jolloin nämä pelaajat ovat vuorotellen pohjassa, koska ilma loppuu kuitenkin kesken. Joukkueessa on kaksi kentällistä, joten jokaisella kenttäpelaajalla on vaihtomies. Maalivahdin mennessä vaihtoon keskushyökkääjä sukeltaa altaaseen ja pelaa kuten maalivahti.

Kielletyt asiat

Pelissä on kiellettyä hyökätä varusteita vastaan. Kiellettyä on myös potkaista, lyödä tai kuristaa vastustajaa. Pallottoman pelaajan taklaaminen tai kiinnipitäminen ei ole sallittua. Korin saa peittää ainoastaan vartalolla, eikä koriin saa tarttua. Ainoastaan pallonhaltijaan saa tarttua pallon riistämiseksi. Kun pallo irtoaa on pelaaja päästettävä heti irti. Jälkipelistä rangaistaan. Palloa ei saa kuljettaa tai heittää vedenpinnan yläpuolella.

Uppopallo Suomessa

Uppopalloa on pelattu Suomessa 70 -luvun alusta lähtien. Suomessa pelataan nykyään miesten SM-sarjan lisäksi I-divisioona, sekä nuorten ja naisten SM-sarja. Lisäksi maassamme järjestetään vuosittain 4-6 uppopallon cup-turnausta. Maailmalla peliä pelataan aktiivisesti ainakin seuraavissa maissa: Suomi, Norja, Ruotsi, Tanska, Saksa, Sveitsi, Itävalta, Turkki, Tšekit, Kolumbia, Peru, ja USA. MM- ja EM-kisat lajista järjestetään neljän vuoden välein. PM-kisat pidetään joka vuosi. Vuoden 2002 PM-kisoista Suomen miehet saivat kultaa ja naiset pronssia. Nuorten kisoista Suomella on muutama EM-kultamitali ja vuonna 2000 Suomen nuoret voittivat PM-kultaa.